

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/23/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201059
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8619201059.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX/X, XXX XX D., zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, advokátska kancelária Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 35510722, proti žalovanej: Orange Slovensko a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o. so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-2C/20/2019-123 zo dňa 13.09.2021 (do 31.05.2023 Okresný súd Svidník), takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyňu trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.175,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Vo zvyšku žalobu zamietla.
III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Úspešnej žalobkyňi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovanej proti výroku I. v časti vyhovenia žalobnému nároku vo výške 2.175,- eur ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania. Žalovaná namietala rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobkyne bol týmto priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. V prípade ak by sa odvolací súd nestotožnil s týmto argumentom, v takom prípade žalovaná namietala, že pri rozhodovaní o trovách konania mal súd využiť svoje moderačné právo podľa § 257 CSP a trovy konania žalobkyňi nepriznať, resp. aspoň primerane znížiť.

Poukázala na to, že v inom identickom prípade žaloby na ochranu osobnosti E. D. a ďalších 42 žalobcov, odvolací súd priznal každému zo žalobcov sumu 110,- eur ako sumu, ktorá je primeraná. Dňa 16.08.2021 bolo žalovanej doručené uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 10.08.2021, č.k. 6C/29/2018-574, ktorým tento vo veci žalobcu E. D. a ďalších 42 žalobcov určil výšku náhrady trov konania (spočívajúcich výlučne v trovách právneho zastúpenia), a to tak, že žalovaná je každému zo žalobcov povinná zaplatiť sumu 1.183,20 eura. Priznané trovy konania tak viac ako 10 násobne prevyšujú výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, pričom v tomto prípade ide o peňažné plnenie, ktoré bude vyplatené výlučne právnomu zástupcovi žalobcov. V prípade žalobkyne môže byť tento nepomer medzi priznanou sumou

peňažnej náhrady (ak súd pôjde v línii rozhodnutia KS PO) a výškou trov konania ešte väčší, pretože pri viacerých účastníkoch sa výpočtový základ znižuje na polovicu. Vzhľadom na počet žalobcov (43) tak bola na účet právneho zástupcu žalobcov poukázaná len v prípade žaloby žalobcu E. D. a ďalších 42 žalobcov suma 50.877,60 eura!!!. Je viac ako zrejmé, že takáto suma je neadekvátne, v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou spravodlivosti, ktorú by súd mal v prvom rade sledovať.

Za ďalšiu skutočnosť odôvodňujúcu použitie § 257 CSP považuje žalovaná to, že v konaní vo veci žaloby žalobkyne sa vzhľadom na počet ďalších identických konaní ohľadom žalôb ďalších žalobcov opakuje veľký počet obsahovo aj formálne tých istých úkonov, kedy napr. každé ďalšie podanie na súd vyžaduje len zmenu mena, bydliska, dátumu narodenia žalobcu; spisovej značky a dátumu podania oproti podaniu použitému v inom konaní (identické žaloby, repliky, vyjadrenia k duplike a pod.). V súvislosti s použitím § 257 CSP žalovaná poukazuje aj na skutočnosť, že do súdneho sporu so žalobkyňou, ako aj s ďalšími žalobcami v iných konaniach bola reálne donútená, nakoľko žalobcami požadovaná a následne žalobami uplatnená suma 5.000,- eur na každého zo žalobcov bola a je neprimeraná, neadekvátne, neproporcionálna. Podľa názoru žalovanej je takáto suma aj v rozpore so zásadou slušnosti a s dobrými mravmi a jej uplatňovanie považuje žalovaná za vyslovene šikanózne a takto uplatnená suma nedávala žalovanej ani len teoreticky možnosť sa súdnemu sporu vyhnúť. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a III. o trovách konania zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že aj napriek tomu, že nový procesný kódex neobsahuje ustanovenie obdobné ust. § 142 ods. 3 OSP, nie je možné pripisovať akýkoľvek procesný neúspech na farchu žalobkyne. Poukázala pritom na ust. čl. 4 CSP a uviedla, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ak bolo nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch dané úvahou súdu alebo vyplýva z výsledkov znaleckého dokazovania, tak aj v prípade, keď mal navrhovateľ formálne úspech len čiastočný, prichádza do úvahy plná náhrada trov konania (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 15.12.2009, sp.zn. II.ÚS 418/09-22, nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.1.2014 sp.zn. IV. ÚS 599/2013-60). Podľa žalobkyne nemožno v tomto prípade akceptovať použitie ustanovenia § 257 CSP, nakoľko na strane žalovanej neexistujú žiadne sociálne aspekty, ktoré by ju mohli pri priznaní trov konania ohroziť. Ide o ekonomicky silnú nadnárodnú spoločnosť. Pri hodnotení postoja žalovanej pred začatím konania a v priebehu konania žalobkyňa poukázala na to, že žalovaná bola ohľadom tohto bezpečnostného incidentu v mene ďalších dotknutých osôb oslovená s ponukou mimosúdnej dohody, ktorú neprijala. Žalovaná neprijala dohodu ani po právoplatnom rozhodnutí v skupinovej veci s rovným skutkovým a právnym základom, v ktorej odvolací súd konštatoval danosť právneho základu nároku žalobcov.

5. Žalovaná v odvolacej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že aj prípadoch žaloby na ochranu osobnosti s požiadavkou na náhradu peňažnej náhrady, či v iných druhoch sporov, kde výška náhrady závisí od úvahy súdu, musí žalobkyňa niesť zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu. Žalobkyňa zastúpená advokátom uplatňuje voči žalovanej zjavne premrštenú sumu peňažnej náhrady, ktorá od samotného počiatku vylučovala medzi nimi akúkoľvek možnosť mimosúdnej dohody. Žalovaná bola do súdneho sporu dotlačená. K tvrdeniu žalobkyne, že na strane žalovanej ide silnú nadnárodnú spoločnosť, žalovaná uviedla, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 257 v žiadnom prípade nie sú iba sociálneho charakteru. Žalovaná poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR. sp.zn. 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.03.2014, podľa ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej-ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde.

6. Žalobkyňa v odvolacej duplike opätovne zdôraznila, že argumentácia žalovanej o pomernom úspechu žalobkyne v spore pre posudzovanie jeho plného úspechu je nesprávna. Poukázala nato, že k rokovaniu o možnej mimosúdnej dohode nedošlo, a to napriek skutočnosti, že žalovaná bola k tomu opakovane vyzývaná. Žalovaná sa nikdy ani len nepokúsila so žalobkyňou rokovať a nikdy nenavrhla žiadnu finančnú výšku primeraného zadosťučinenia, pričom do dnešného dňa svoju zodpovednosť odmieta a nárok žalobkyne popiera v celom rozsahu.

7. Žalovaná v stanovisku k odvolacej duplike žalobkyne zotrvala na všetkých svojich vyjadreniach, ktoré prezentovala v konaní, ako aj na odvolaní a jeho dôvodoch.

8. O podanom odvolaní žalovanej rozhodol tunajší odvolací súd rozsudkom č.k. 20Co/28/2022-203 zo dňa 27.10.2022 tak, že vo výroku I. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 500,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. žalobu v prevyšujúcej vyhovujúcej časti zamietol a vo výroku III. uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Voči výroku III. rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 7Cdo/21/2024 zo dňa 19.03.2025 a to tak, že zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia dovolací súd konštatoval, že odvolací súd sa napriek kogentnému ustanoveniu § 387 ods. 3 CSP nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, v odôvodnení rozhodnutia sa nevysporiadal s argumentáciou žalovanej, že v prípade, ak trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku, ide o situáciu výnimočnú, odôvodňujúcu aplikáciu § 257 CSP. Pokiaľ odvolací súd vôbec nepristúpi k vysporiadaniu sa s podstatnými argumentami odvolateľa, tieto bez primeraného vysvetlenia ignoruje a neaplikuje relevantnú právnu úpravu, porušuje tým právo odvolateľa na spravodlivý proces (por. II.ÚS/120/2020).

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie opätovne preskúmal rozsudok v napadnutej časti v rozsahu zrušenia dovolacím súdom, viazaný jeho právnym názorom, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej voči výroku o trovách konania nie je dôvodné.

11. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybne ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie ÚOOÚ SR zo 16.8.2017, číslo: 00777/2017-Os-17, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

15. Otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II.ÚS/233/2022, pričom Ústavný súd SR v uznesení z 24.5.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobkyne v spore o ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň Ústavný súd SR konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp.zn. II.ÚS/225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a

nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp.zn. I.ÚS/24/2021, II.ÚS/225/2020, II.ÚS/399/2019, III.ÚS/475/2018, II.ÚS/397/2020.

17. Z týchto názorov Ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

18. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/77/2024 zo dňa 20.02.2025, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie voči rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/10/2023 z 14.09.2023 a žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Išlo obdobnú vec voči totožnej žalovanej, o náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do súkromného života v súvislosti s porušením práva na ochranu osobných údajov.

Najvyšší súd uviedol nasledovne: „3.2 Vo vzťahu k výroku II. rozsudku odvolacieho súdu dovolateľka v zásade namietala, že odvolací súd sa absolútne nijakým spôsobom nevysporiadal s jej argumentáciou, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí aj žalobca niesť nejakú zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných (neadekvátnych), či dokonca premrštených nárokov. Argumentácia žalovanej bola dôležitá pre posúdenie otázky, či žalobcovi vôbec vznikol za takýchto okolností nárok na náhradu trov konania a ak áno, v akom rozsahu, aj keď bol úspešný čo do právneho základu žalovaného nároku, teda, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté a že mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku (v danom spore si žalobca uplatňoval 5.000 eur a priznaných mu bolo 110 eur, t.j. žalobcovi bola priznaná suma predstavujúca 2 % žalovaného nároku). Odvolací súd v odôvodnení rozsudku nijako nereagoval ani na žiadosť, resp. návrh žalovanej, aby v prípade, ak dôjde k záveru, že žalobcovi vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov konania, uplatnil pri určovaní trov konania, ktoré v tomto prípade spočívajú výlučne v trovách právneho zastúpenia, moderačné právo podľa § 257 CSP a trovy konania žalobcovi nepriznal, resp. tieto aspoň primerane znížil. Keďže odvolací súd sa nevysporiadal s relevantnou odvolacou argumentáciou žalovanej, mala za to, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne. Dodala, že ak sa súd v odôvodnení svojho rozsudku nezaoberal právne významnými námietkami/tvrdeniami neúspešného účastníka, zaťažil svoje rozhodnutie vážnou procesnou vadou, ktorá sama o sebe zakladá dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia. Dovolateľka ďalej namietala, že odôvodnenie, resp. právny názor, že ak plná náhrada výšky trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy (bod 37. rozsudku odvolacieho súdu), sa neprejavil v úplnosti aj v samotnom výroku rozsudku o náhrade trov konania, v ktorom sa uvádza výlučne to, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak výrok o tom, že táto náhrada sa priznáva iba z prisúdenej sumy tak, ako je uvedené v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku rozhodnutia o trovách konania absentuje. Argumentovala, že takýto neúplný výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je zmätočný a nevykonateľný. Na tomto mieste poukázala na uznesenie okresného súdu z 10. 08. 2021 sp. zn. 6C/29/2018 (vydané vyšším súdnym úradníkom) v spojení s uznesením okresného súdu z 20. 01. 2022, proti ktorému podala žalovaná sťažnosť na Ústavný súd SR. Táto ústavná sťažnosť bola uznesením z 24. 05. 2022 odmietnutá, pričom dovolateľka tam uvedený právny názor Ústavného súdu SR nezdiera. Na podporu argumentácie o zmätočnosti výroku rozsudku odvolacieho súdu poukázala aj na uznesenie odvolacieho súdu z 24. 01. 2023 sp. zn. 22Co/23/2022 v skutkovo a právne identickej veci.“

„16. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa aj v časti trov konania náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Výrok o nároku na náhradu trov konania odvolací súd zdôvodnil v bodoch 36. až 38. svojho rozsudku uvedúc, o trovách celého konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, tak že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi v celom rozsahu proti žalovanej s poukazom na jeho úspech v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Vychádzajúc z komentára k Civilnému sporovému poriadku odvolací súd uviedol, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O. s. p. a nová právna úprava už obsahuje len dve skutkové podstaty (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné (rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté) a čo sprevádzajúce. Vhodným riešením bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak

výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (bod 37. rozsudku). Odvolací súd svoje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania oprel aj o nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, ktorý bol zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 (bod 38. rozsudku). Ak odvolací súd prípadne nereagoval na absolútne všetky námietky dovolateľky (aplikácia § 257 CSP), táto skutočnosť nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože jednoznačne vysvetlil kľúčové dôvody, ktoré opodstatňovali priznanie nároku na náhradu trov konania žalobcovi proti žalovanej v celom rozsahu.

17. Dovolateľka tiež namietala, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je neúplný, zmätočný a nevykonateľný, pretože odôvodnenie, resp. právny názor, že plná náhrada trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy (bod 37. rozsudku odvolacieho súdu), sa neprejavil v úplnosti aj vo výroku rozsudku o náhrade trov konania. Aj túto námietku vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Obdobnú argumentáciu už dovolateľka uplatnila v návrhu na vydanie dopĺňacieho rozsudku alebo opravného uznesenia z 19. 10. 2023. Výrok o náhrade trov konania mal podľa nej znieť tak, že odvolací súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením. Odvolací súd o tomto návrhu rozhodol uznesením z 22. 02. 2024 sp. zn. 6Co/10/2023 tak, že návrh na vydanie dopĺňacieho rozsudku zamietol. Argumentoval, že odvolací súd v rozsudku rozhodol o celom predmete konania s poukazom na viazanosť podaným odvolaním, pričom súčasťou rozhodnutia odvolacieho súdu bolo aj rozhodnutie o trovách konania. Svoje rozhodnutie považoval za úplné a súladné so znením Civilného sporového poriadku, pričom z odôvodnenia rozsudku nepochybne vyplýva spôsob následnej kalkulácie trov konania, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie. Do pozornosti dal nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. 08. 2020, zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 a dodal, že podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovo komunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou suma 1.000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Dovolací súd záverom konštatuje, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) je úplný, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.“

19. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify do 31.12.2023) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000,- eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000,- eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobkyňa mala vo veci úspech, nakoľko zásah do jej osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jej osobnými údajmi, bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na plnú náhradu trov konania.

20. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že žalobkyni ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

21. Podľa ust. § 257 CSP môže súd výnimočne náhradu trov konania nepriznať, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

22. Z Nálezu Ústavného súdu SR III.ÚS/98/2018 z 02.05.2018 vyplýva, že podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho „nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane.“. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Strane, ktorá

mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. „Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 727/2000).“ Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1.).

23. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS/119/2012).

24. Odvolací súd v súvislosti s prípadnou aplikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalovaný Orange, a.s. (ďalej len zodpovedná osoba za porušovanie osobných údajov GDPR) pripomína, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátene GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov.

25. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premetnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný na Slovensku rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

26. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1-3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods. 13)

27. GDPR niektoré osobné údaje považuje za „citlivé“ (článok 4 ods. 13, 14 a 15, článok 9 a odôvodnenia 51 - 56 GDPR, ktoré sa takto súhrnne nenazývajú ale sú uvádzané ako „genetické údaje“, „biometrické údaje“ „údaje týkajúce sa zdravia“), ktorých spoločným znakom je, že podliehajú osobitným podmienkam spracovania. Na stránkach Európskej komisie sú uvedené tieto

- i. osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie;
- ii. členstvo v odborových zväzoch;
- iii. genetické údaje, biometrické údaje spracúvané len na účely identifikácie ľudskej bytosti;
- iv. zdravotné údaje;
- v. údaje týkajúce sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie danej osoby.

28. V rámci stanovenia „kategórií“ osobných údajov, ktoré patria do osobitnej kategórie osobných údajov, došlo na Slovensku k zmenám platným od 25.5.2018. Podľa Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ÚOOÚ)

- i. zákon č. 122/2013 Z. z. pozná osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré sú v uvedené v § 13 a odtiaľ vypadol z týchto citlivých osobných údajov údaj o členstve v politickej strane alebo hnutí a tiež
- ii. rodné číslo. Slovenská republika prijala novú úpravu spracúvania rodného čísla, ako národného identifikátora a to v § 78 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z.z., a to na základe splnomocňujúceho ustanovenia nariadenia v čl. 87. Stále platí, že rodné číslo je zakázané zverejňovať, právo zverejniť rodné číslo má iba dotknutá osoba, ktorej sa týka
- iii. Zo zoznamu citlivých osobných údajov tiež vypadli údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky, ktoré sa stali samostatnou kategóriou osobných údajov a sú uvedené v čl. 10 nariadenia.

29. Pre uvedené skutkové okolnosti porušenie práva na ochranu osobných údajov a najmä 400 násobné porušenie ochrany GDPR citlivých údajov obyvateľov okresu Stropkov a Svidník by zvýhodniť porušovateľove práva a jeho majetok bolo nielen nerozumné, ale aj v príkrom rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov so zreteľom na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Uprednostniť osobu zodpovednú za porušenie práva pred obeťou porušenia osobných údajov podľa presvedčenia odvolacieho súdu je neakceptovateľné.

30. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odradenie od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ustanovenie § 257 CSP v danej veci v prospech obchodnej spoločnosti neaplikovateľné.

31. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu, by došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II.ÚS/218/02, III.ÚS/198/07, I.ÚS/265/07, III.ÚS/139/08). Hypotetické priznanie trov konania v rozsahu 200.000,- eur v iných, avšak skutkovo podobných konaniach, nemohlo mať dopad na prejednávanú vec, totižto nepochybne nárok na náhradu trov konania je nárokom patriacim strane sporu a advokát je platobným miestom (pozri § 263 CSP).

33. Odvolací súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovanou tvrdené opakovanie veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb) zo strany žalobkyne pretože rovnaká skutočnosť svedčí aj žalovanej strane, ktorá je teda (stranou) vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca.

34. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovanej o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúcom v tom, že žalovaná bola do súdneho konania reálne donútená v dôsledku uplatnenia neprimeranej sumy vo výške 5.000,- eur a takto uplatnená suma jej nedávala možnosť vyhnúť sa tomuto súdnemu konaniu.

35. Z úradnej činnosti je známe odvolaciemu súdu, že v tejto skupine prípadov s rovnakým skutkovým a právnym základom ani po opakovanom právoplatnom judikovaní právneho základu nároku iných dotknutých osôb tým istým bezpečnostným incidentom žalovaná stále namietala nielen neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ale najmä popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb a to napriek stále pribúdajúcim a v súčasnosti už desiatkam rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré danosť nároku dotknutých osôb právoplatne judikovali. Pre takýto prípad si žalovaná musí byť dobre vedomá všetkých dôsledkov, ktoré sú s neúspešným sporom spojené, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. Zásada úspechu vo veci (zodpovednosti za výsledok sporu) je charakteristická pre sporové konania a jej obsahom je stále povinnosť nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať časť trov konania, ak v nadväznosti na konštatovanie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy sa jeho návrhu na vrátenie súm, ktoré boli na základe tejto podmienky zaplatené bez právneho dôvodu, vyhovel len čiastočne, pretože je prakticky nemožné alebo nadmerne ťažké určiť rozsah práva tohto spotrebiteľa na vrátenie týchto súm (pozri rozsudok SD EÚ C-714/22).

36. Z týchto stručných dôvodov odvolací súd nezistil ani jeden akceptovateľný dôvod na použitie zmierňujúceho ustanovenia § 257 CSP, a to ani čiastočne v prospech osoby zodpovednej za masívne porušenie osobných údajov podliehajúcej ochrane únijovému právu.

37. Odvolací súd tak rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Na základe judikatúry Ústavného súdu v bodoch 17-18 tohto rozhodnutia je nepochybné, že žalobkyni patrí plný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku jej bola priznaná suma 500,- eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď táto uplatňovala pôvodne vo výške 5.000,- eur. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania

V rámci výroku tohto uznesenia odvolací súd rozhodol aj trovách dovolacieho konania podľa § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Žalovaná síce bola úspešná v rámci dovolacieho konania, keď dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania a vznikol by jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd však zohľadnil v tomto prípade dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, spočívajúce v tom, že na žalovanej strane ide o osobu zodpovednú za rozsiahle porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov a bolo by rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov medzi stranami sporu, pokiaľ by jej bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania, obzvlášť za situácie pokiaľ odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom opätovne rozhodol tak, že priznal žalobkyni náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Preto odvolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).